

Uskonnon valinnainen 2010

Uskonnon didaktiikan yliopistonlehtori
Jyri Komulainen

Käytännön kysymyksiä

- Tavoite?
- Vierailut:
 - osallistuminen
 - ”etiketti”?
 - virikekysymykset
- Suorittaminen:
 - aktiivinen osallistuminen + kirjallisuus
 - essee: luonne/laajuus, aikataulu, arvostelu 0-5

Uskonnon vaikeus oppiaineena

- Yhteiskunnallisesti kiistelty (valituksen uskontokritiikki)
- Oman uskonnon opetus –mallina:
 - taustalla positiivinen uskonnonvapaus
 - ns. objektiivinen uskonnonopetus: mahdotonta, sillä ei olemassa ”neutraalia” maaperää
 - tutustuminen omaan traditioon olennaista (identiteetti), jotta mahdollisuus myöhemmin dialogiin
 - haaste, miten kouluissa uskontojen vuoropuhelua
- Miten opettajan oma usko/epäusko suhteutuu oppiaineeseen (etenkin alaluokilla tärkeä kysymys)?
- Vaikeat teologiset kysymykset, joita ei voi väistää

Vaikeita kysymyksiä todellisesta luokkahuoneesta

- Oppilas kysyy hieman virnuillen mutta varmasti myös tosissaan: ”Pitääkö kaikkia jammu-setiäkin rakastaa?” (Konteksti: Opettaja puhuu lähimmäisenrakkauden merkityksestä käsitellessään Laupias Samarialainen – kertomusta)
- ”Ope, mä ihmettelen sitä, miten se Jeesus saattoi herätä kuolleista?” (Konteksti: Pääsiäisaiheinen tunti)
- ”Ope, mut mulle on sanottu, että Jumala on mies ja nainen samaan aikaan...” (Konteksti: Opettaja puhuu Jumalasta kaikkien Isänä)
- ”Opettaja, missä mun kaverin suojeleuskeli oli, kun sen jalka meni poikki?” (Opiskelijan kokemus)

”Pitääkö kaikkia jammu-setiäkin rakastaa?”

- Taustaa:
 - Kristillinen universaali rakkauskäsitys (kr. *agape*)
 - ”Lastensuojelullinen” ulottuvuus
 - Luterilainen regimenttioppi: Kirkko julistaa anteeksiantamusta katuville syntisille, mutta yhteiskunnallinen rangaistus jää (esim. vankeustuomio)
- Vastaus?
 - Ihmisen vaikea rakastaa kaikkia ihmisiä
 - Jumala rakastaa kaikkia, mutta ei hyväksy pahoja tekoja: yhteiskunnassakin rangaistusjärjestelmä (vankilat yms.)
 - Selvitettävä, miten pitää toimia, jos joku lähestyy epäsovasti

”Ope, mä ihmettelen sitä, miten se Jeesus saattoi herätä kuolleista?”

- Kristuksen ylösnousemus maailman luomiseen verrattava tapahtuma: Uuden maailman ennakkoa
- Ylösnousemus eri asia kuin palaaminen kuolemasta uudelleen elämään, kuten esim. Lasaruksen tai Jairoksen tyttären kohdalla
- Jumala herätti Jeesus Nasarettilaisen kuolleista; kuolema voitettu, vaikka vielä saa tehdä tuhoaan
- Ylösnoussut kulki lukittujen ovien läpi, mutta toisaalta söi kalaa → jokin täysin uudenlainen olemisentapa
- Myös Paavalin kuvaukset ylösnousemusruumiin erilaisuudesta (1 Kor. 15)
- Vastaus: Pohdittava, miten uudenlainen asia kyseessä oli

”... että Jumala on mies ja nainen samaan aikaan...”

- Taustaa: Jumalaa koskevan puheen luonne:
 - sanamme ei tavoita Jumalaa
 - voimme puhua Jumalasta vain, koska Jumala itse puhunut ensin (Ilmoitus)
 - Raamatussakin monia jännitteisiä kielikuvia:
 - kuningas, kallio, hyvä paimen...
 - Jumala ilmestyy palavassa pensaassa Moosekselle
- Vastaus?
 - Pohtia lasten kanssa, miten Jumala ei ole mies eikä nainen (tai tietyssä mielessä on samaan aikaan kumpikin)
 - Jeesus *kuvasi* Jumalaa taivaalliseksi isäksi

”Missä mun kaverin suojelusenkeli oli, kun sen jalka meni poikki?”

- Kyseessä teodikean ongelma lapsen sanoin: Miten Jumala voi olla sekä hyvä että kaikkivaltias, jos maailmassa kärsimystä (kuten on)
- Vaikein teologinen/filosofinen ongelma, josta kirjoitettu paljon, esim. Dostojevskin *Karamazovin veljekset*, C.S.Lewisin *Kärsimyksen ongelma...*
- Kristillinen vastaus:
 - Jumala ottaa osaa maailman kärsimykseen Jeesuksen ristissä (Lutherin ristinteologia)
 - Toivo: jo nyt – ei vielä
 - Jobin kirja: Job lopulta vaikenee (vrt. Eero Huovisen kommentit)
- Kuunneltava lapsia, sielunhoidollisuus
- Opettajalla ei voi olla vastausta kysymykseen, mutta aineksia vastauksen rakentumiseen annettava (toivo, Jumalan rakkaus)